

דתיים בלי נימה

הם הגיעו לרבנות כמי שלא המעמד ואת חשיבות הטכס. בבו"ק היו בים, ואחרי רחצה קצרה הלכו לרבנות בחיפה. היא בשימ" לתחוף והוא בניגדי יוסי"ום. מכיוון שהחתן היה באותו הזמן בשרות צבאי היה הרב שנשלח לנהל את טכס החופה רב צבאי. היה זה בנו של הרב עובדיה יוסף. כשראה את החתן והכלה ואת המניין, שהורכב בחלקו הקטן מבני-מישחה קרובים ובחלקו האחר ממזדמנים בשטח, כעס, אך ביצע את תפקידו.

בערב ערך הזוג חתונה בטכס רפורמי שיווני, שבו קידש החתן את הכלה ונתן לה טבעת, והכלה, גם היא קידשה את החתן והעניקה לו טבעת. אלה הן הטבעות שהם עונדים עד היום. את הטבעת שבה השתמשו לטכס האורתודוכסי השאילו ממכר לצורך האירוע והחזירו אותה בסיומו.

החתן היה מאיר אזרי, מזכ"ל התנועה ליהדות מתקדמת, הידועה יותר בשם: התנועה הרפורמית. "רציתי לעתור לבג"ץ כדי שיתיר רו לרב רפורמי לערוך את הטכס", סיפר, "אבל בתנועה החליטו שלא כדאי להעמיד את הנושא העקרוני הזה על עניין אישי. היום אני מצטער שלא יצאתי למאבק, כי זה היה מחייב החלטה מהירה ודיון בשאלה כבר אז".

בינתיים אין הרבנות האורתודוכסית בישראל מתירה לרבנים רפורמיים לערוך טכסי נישואין. מאבק מישפטי מתנהל בעניין זה בבית-הדין העליון כבר שש שנים ועדיין אין הכרעה.

זה שנתיים משמש מאיר אזרי (כמעט בן 30) כמזכ"ל התנועה, ובוועידת התנועה שתערוך החודש ייבחר לתקופת כהונה נוספת.

מאיר אזרי, יהודי משפרעם, חילוני לשעבר, הוא מזכ"ל התנועה הרפורמית בארץ, המנהלת את המאבק למען מדינה חילונית ודת ליברלית

בישראל. כאן מתקיימים לימודי יהדות ורבנות לצעירים מכל העולם. "התנועה הרפורמית היא תפיסת-עולם שהתפתחה סביב האמנת-סיפציה". הסביר אזרי. "אז, כשהיה הודים יצאו מהגיטו, הם הבינו שלסביבה החילונית יש מה להציע ליהדות והם התחילו להתערות. בעיקבות ההתערות חלו שינויים ותיקונים בתפילות.

"התוספת הראשונה היתה מק"לה בבית-הכנסת. זה קרה ב-1909. קמה אז קול צעקה גדולה, אבל המקהלה המשיכה לתפקד. אחר-כך הוסיפו דרשה שבועית, בשבת. הרעיון שעמד מאחורי זה היה שהיהודים מתפללים בשפת הקודש, בעברית, אבל מעטים מהם, אם בכלל, מבינים את משמעות התפילה. לכן החליטו שהרב ידרוש בשפת המדינה ויסביר נושאים מסויימים."

מאוחר יותר חלו שינויים נוספים, בין השאר קוצרו התפילות והותאמו לרוח הזמן. הרפורמים טוענים שסידור-התפילה האורתודוכסי לא השתנה במשך שנים רבות ואינו מתייחס בעצם למאורעות חשובים שעברו על העם היהודי. המאורע הבולט שבהם הוא השואה. לכן עובר סידור-התפילה הרפורמי שינויים מתמידיים, הקשורים במאורעות, ביניהם השואה והקמת מדינת-ישראל.

גם ביחס לאשה יש הבדל גדול ומשמעותי בין האורתודוכסים לרפורמים. אצל הרפורמים נוטלת האשה חלק פעיל ושווה לגבר בכל פעילות. יש נשים שהוסמכו לרבנות. בישראל יש שתי רבניות פעילות, בארצות-הברית יש יותר מ-100.

הרבנית הראשונה הוסמכה בארצות-הברית ב-1972. גם יו"ר התנועה בארץ היא אשה.

היהדות הרפורמית פעילה ב-21 מדינות בעולם. בישראל יש 5,000 חברים פעילים ועוד כמה אלפים הבאים להתפלל בבתי-הכנסת הרפורמיים בחגים ובימים הנוראים. אלה מאוגדים ב-21 קהילות.

הופתעתי לראות שבין הצעירים הרבים שמילאו את המיסדרונות והחצרות רק מעטים חובשים כיפות. הופתעתי לראות צעירות בחצאיות מיני ובלבוש מודרני אחר.

בשנים האחרונות מהווה המרכז בירושלים את המרכז העולמי של התנועה הרפורמית, למרות שעיקר פעיליה נמצאים בארצות-הברית ומבחינה מיספרית רבים יותר היי הודים הרפורמים מעבר לים מאשר

נמצא בשלבים אחרונים של בנייה ועובדה זו ניכרת לעין, בעיקר מבחוץ.

מייד עם הכניסה לבניין עצמו מתגלה יופי ארכיטקטוני מדהים, המוכיח שאפשר לבנות בניינים מודרניים עם נופך מיזרחי המתאים לאיזור. הבניינים עשויים אבן ירושלמית, משופעים באכסדרות מקורות, שהפתחים בהם מקוש-תים ומלאים בחצרות פנימיות בין הבניינים.

הכניסה למיבנה הבניינים שבו שוכן המרכז בירושלים אינה מעידה על ההפתעה שבאה בסיומן מעלה המדרגות. המיבנה, שתוכנן על-ידי האדריכל משה ספדי,

פינה קסומה בירושלים, צופה אל העיר העתיקה ומיגדל-דוד, סמוך למלון המלך-דוד. מאחורי חומות, מסתתר מיבנה ארכיטקטוני מרהיב ביופיו, המכיל את המרכז ליהדות מתקדמת. הבניין, שתוכנן על-ידי האדריכל משה ספדי, משלב בניה מודרנית עם אלמנטים מיזרחיים.